

Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej 2012/27/UE

Numer: XLIII

08.01.2013

Efektywność energetyczna jest obecnie jednym z wiodących zagadnień podejmowanych przez władze Unii Europejskiej. Dzieje się tak z uwagi na jej wpływ na zagadnienia kluczowe dla funkcjonowania państw europejskich, wśród których można wymienić:

- tempo zużycia zasobów surowców energetycznych państw UE;
- zależność od dostaw energii spoza Unii;
- negatywne oddziaływania na środowisko i klimat;
- korelację wzrostu gospodarczego i zużycia energii.

Priorytetowa rola efektywności energetycznej w polityce europejskiej została podkreślona w dokumencie określającym ogólną strategię rozwoju Unii do roku 2020 - „EUROPA 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju, sprzyjającego włączeniu społecznemu” (zob. XXIV część Informatora), w jednej z jej inicjatyw przewodnich, - „Europa efektywnie korzystająca z zasobów” oraz w dokumencie odnoszącym się w szczególności do polityki energetycznej - „Energia 2020. Strategia na rzecz konkurencyjnej, zrównoważonej i bezpiecznej energii”.

Budownictwo uznawane jest za jedną z branż charakteryzujących się największym wpływem na efektywność wykorzystania energii, przede wszystkim z uwagi na skalę oddziaływań. Ocenia się, że budynki odpowiadają za 40% końcowego zużycia energii w UE. Eksperci wskazują również wysoki potencjał istniejących zasobów budowlanych w zakresie oszczędności energii, a także możliwości jego wykorzystania do pobudzenia wzrostu gospodarczego i rynku pracy, w szczególności w zakresie innowacyjnych technologii. Dlatego też branża budowlana często jest adresatem wprowadzanych dokumentów strategicznych, instrumentów prawnych oraz narzędzi rynkowych, związanych z efektywnością energetyczną.

„efektywność energetyczna oznacza stosunek uzyskanych wyników, usług, towarów lub energii do wkładu energii”

Dyrektywa 2012/27/UE, art. 2 ust. 4

W listopadzie 2012 roku, w Dzienniku Urzędowym UE została opublikowana dyrektywa 2012/27/UE, w sprawie efektywności energetycznej [[załącznik 1 - dyrektywa_2012_27_ue](#) [1]], mająca kontynuować wskazany przez strategiczne dokumenty kierunek działań i zapewnić realizację przyjętych założeń w praktyce. Jej podstawowym celem jest stworzenie ogólnej struktury, w ramach której powinny funkcjonować środki służące wspieraniu efektywności energetycznej w UE, a także usunięcie barier na rynku energii i zapewnienie jego prawidłowego działania. Wiele postanowień dyrektywy odnosi się do budownictwa lub związanych z nim zagadnień.

Zapisy dyrektywy zobowiązują państwa członkowskie między innymi do opracowania krajowych, długoterminowych strategii w zakresie wspierania inwestycji w renowację krajowych zasobów budynków mieszkaniowych i użytkowych, zarówno tych stanowiących własność publiczną jak i

znajdujących się w rękach prywatnych właścicieli. W szczególności strategię te mają obejmować określenie opłacalnych sposobów podnoszenia efektywności energetycznej budynków oraz opracowanie instrumentów, które będą stymulować podejmowanie takich inwestycji. Każde z państw członkowskich Unii Europejskiej zobowiązane jest do sporządzenia odpowiedniego dokumentu przed 1 maja 2014 roku, a następnie do jego aktualizacji w trzyletnim cyklu.

Dyrektywa wymaga też od władz państw członkowskich zapewnienia, że corocznie, zaczynając od 1 stycznia 2014 r., 3% powierzchni budynków zajmowanych oraz posiadanych przez instytucje rządowe, będzie poddawane renowacji poprawiającej efektywność energetyczną. Objęte takimi działaniami budynki mają osiągnąć właściwości zapewniające spełnienie przynajmniej minimalnych wymagań wynikających z wdrożenia artykułu 4 dyrektywy 2010/31/UE, w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (artykuł ten zobowiązuje do ustalenia minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej budynków lub ich modułów, w celu osiągnięcia poziomów optymalnych pod względem kosztów). Z tego obowiązku zwolnione mogą zostać jedynie budynki zabytkowe, związane z obronnością państwa oraz używane jako miejsca kultury i do działalności religijnej.

Kolejnym zagadnieniem, do którego odnosi się dyrektywa 2012/27/UE jest dokonywanie zakupów przez instytucje publiczne. Z uwagi na fakt, że całkowita wielkość przeznaczanych na nie kwot jest równa około 20% PKB Unii, sektor publiczny uważany jest za istotny czynnik, mogący pobudzać przemiany rynku i nadawać im pożądany kierunek. Z kolei powszechność i dostępność obiektów należących do instytucji publicznych sprawia, że mogą stanowić wzorzec i pokazywać w praktyce skuteczność innowacyjnych rozwiązań, zwiększających efektywność energetyczną. Na mocy postanowień dyrektywy, państwa członkowskie muszą zapewnić, aby instytucje rządowe nabywały tylko i wyłącznie usługi, produkty i budynki korzystne pod względem właściwości energetycznych, o ile jest to wykonalne technicznie i opłacalne. W szczególności oznacza to że:

- w przypadku produktów objętych aktem delegowanym przyjętym na podstawie dyrektywy 2010/30/UE, w sprawie etykiet energetycznych produktów związanych z energią, instytucje mogą nabyć jedynie produkty zaliczające się do najwyższej klasy energetycznej (pod warunkiem, że zapewni to odpowiedni poziom konkurencji);
- w przypadku produktów nieobjętych dyrektywą 2010/30/UE, ale należących do zakresu środka wykonawczego przyjętego na podstawie dyrektywy 2009/125/WE, w sprawie ekoprojektowania produktów związanych z energią, instytucje mogą nabyć jedynie produkty spełniające określone w nim wymagania;
- w odniesieniu do produktów stosowanych przez dostawców usług, nabywanych specjalnie w celu ich wykonania (w tym materiałów wykorzystywanych przez wykonawców robót budowlanych), również obowiązują obie powyższe reguły;
- budynki, które instytucje publiczne nabywają lub wynajmują, muszą spełniać co najmniej minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej, wprowadzone na podstawie dyrektywy 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.

Do obowiązków państw członkowskich należy zapewnienie instytucjom publicznym wsparcia w procesie nabywania usług energetycznych, również tych dotyczących modernizacji budynków, w szczególności poprzez udostępnianie odpowiednich wzorców umów o poprawę efektywności energetycznej, a także rozpowszechnianie informacji o sprawdzonych rozwiązaniach, jeżeli to możliwe, uwzględniających analizę wynikających z nich kosztów i korzyści w całym cyklu życia.

Dyrektywa 2012/27/UE nakłada również na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia wszystkim końcowym odbiorcom energii dostępu do wysokiej jakości audytów energetycznych. Dokument zawiera wytyczne, zgodnie z którymi takie audyty powinny być prowadzone, a także zalecenia dotyczące przeprowadzających je ekspertów. Co więcej, zobowiązuje do wprowadzenia do przepisów państw członkowskich postanowień, na mocy których wszystkie duże przedsiębiorstwa (tzn. nie należące do sektora MŚP) zostaną poddane audytowi energetycznemu do dnia 5 grudnia 2015 i procedura ta będzie powtarzana nie rzadziej niż co cztery lata. Zwolnione z powyższego obowiązku będą firmy, posiadające wdrożony certyfikowany system zarządzania energią lub środowiskiem, zgodnie z właściwymi normami europejskimi lub międzynarodowymi. W odniesieniu do małych i średnich przedsiębiorstw, państwa członkowskie zobowiązane będą do zastosowanie narzędzi, dzięki

którym zarządzającym nimi osobom zostaną dostarczone informacje o możliwościach w zakresie wykonywania audytów energetycznych, a także wynikających z nich korzyści, być poparte konkretnymi przykładami.

Wśród postanowień dyrektywy znalazły się również:

- wytyczne odnośnie urządzeń pomiarowych zużycia energii dla budynków mieszkalnych;
- wymagania odnośnie efektywności zaopatrzenia w energię, w szczególności dotyczące instalacji ciepłowniczych i chłodniczych o mocy przekraczającej 20 MW, a także urządzeń i sieci do przetwarzania i dystrybucji energii elektrycznej;
- zalecenia odnośnie działań mających usuwać istniejące na rynku bariery, hamujące inwestycje w efektywność energetyczną.

Efektywność energetyczna jest zagadnieniem szeroko podejmowanym w dokumentach strategicznych, określających kierunek rozwoju UE. Wprowadzane akty prawne świadczą o konsekwencji i determinacji władz Unii w działaniach dotyczących tego obszaru. Dyrektywa 2012/27/UE jest kolejnym, po dyrektywach:

- 2010/30/UE, w sprawie etykiet energetycznych produktów związanych z energią,
- 2009/125/WE, w sprawie ekoprojektowania produktów związanych z energią.
- 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków,

aktem prawnym, mającym realizować politykę energetyczną Unii Europejskiej. Poprzez istniejące pomiędzy nimi współzależności i odwołania, dokumenty te tworzą spójne ramy prawne, mające ukierunkować rozwój gospodarki europejskiej w stronę niskoemisyjności i efektywnego wykorzystania energii.

Można przypuszczać, że w wyniku wdrożenia postanowień powyższych dyrektyw do przepisów państw członkowskich, efektywność energetyczna dostępnych na rynku towarów i usług stanie się jedną z kluczowych właściwości, decydujących o ich przydatności dla końcowego nabywcy. Dotyczyć to będzie również produktów związanych z budownictwem (zarówno budynków jak i wyrobów budowlanych). Nacisk na inwestycje termo modernizacyjne w budynkach instytucji publicznych, a także akcje informacyjne i narzędzia wspierające takie inwestycje prowadzone przez prywatnych właścicieli, zwiększą znaczenie rynku innowacyjnych technologii i wyrobów budowlanych, pozwalających oszczędzać energię.

mgr inż. Łukasz Adamus
l.adamus[at]itb.pl
Instytut Techniki Budowlanej

Załącznik
[dyrektywa_2012_27_ue.pdf](#) [2]

Wielkość
1.41 MB

Adres URL źródła: <http://www.zb.itb.pl/informator/dyrektywa-w-sprawie-efektywnosci-energetycznej-201227ue>

Odnosiniki:

[1] http://zb.itb.pl/files/zb/dyrektywa_2012_27_ue.pdf

[2] http://www.zb.itb.pl/files/zb/dyrektywa_2012_27_ue.pdf